

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 106.

V Ljubljani, v sredo 11. maja 1898.

Letnik XXVI

Pane! Pane!

Kruha, kruha!

To je klic, ki grmi v teh dneh po vsej cve-toči Italiji, po tem »raju Evrope«. Lačni želodec trpečega prebivalstva se je oglasil s svojo neiz-prosno tirjatvijo in nasledki tega glasu so se po-javili na najgroznejši način.

Suha poročila o načinu teh pojavov pa ne zadoščajo, saj so ta poročila do malega jednaka povsodi: lačno ljudstvo zahteva s silo kruha od onih, ki ga imajo in ga po mnenju stradalajočih nočejo dati, in bi rajše umrlo na mestu in izkr-vavelo v vročem boju z državno silo, nego da bi umiralo počasi glada.

Stvar pak je vredna prevdarka bolj, nego se v prvi hip vidi.

Letos obhaja Italija, — oficijelna Italija! — petdesetletnico državne uprave in notri v mestu Turinu se pripravlja krasna razstava, da proslavi ta izredni dogodek. Ako pa oficijelna Italija pro-slavlja trenotek, ko je postala jedina, ko se je po-svetna sila kruto odtrgala od cerkvene zaščite, od verskega pokroviteljstva laškega naroda, z raz-stavami, »proslavlja« pa prava Italija, itali-janski narod, laško ljudstvo ta trenotek proklinja-joč s solzami v očeh, z lakote krulječim želodcem. Kajti ta trenotek je pahnil to ljudstvo v naročje bede in oni »sijaj« italijan-ske jednote, ki diči »oficijelno Italijo«, pripeka z uničujočim žarom na obstanek italijanskega na-roda.

Danes vidijo oni krogi Italije, ki so s para-zitsko požrešnostjo izkoristili za svoj žep, za s-voje blagostanje idejo jedinstva, kam pripeljejo velike državne akcije, ako se pri istih ne poštev-a blagor vsega prebivalstva države, danes vidijo ti krogi, da se z računi, kdor ne računi z ve-soljnostjo ob takih važnih dogodkih, in ob tej priliki si lahko delajo svoje račune i oni, ki so na potu, polagati temelj strašnim tragedijam tudi drugod izven Italije.

Res je, da se malo brigajo pravi provzroči-telji vse te bede za dogodke v Milanu in drugod, mirno sede za bogato obloženo mizo in puš-č vnjive smodke bero »poročila z ulice« v časopisih, saj nje čuva državna avtoriteta, za nje na komando zablišči na stotine bajonetov in za nje poč- na komando tisoč strel in tisoč smrtonosnih krogel zabrenči mej sestrado ljudstvo. Nje, mogotce ščiti orožje, ki pa se z vso silo obrača proti stra-dajočim, trpečim na ulici.

Toda motijo se merodajni italijanski krogi, ako menijo, da se da glas želodca ukrotiti s kro-glami in bajoneti. Pač lahko je streljati na izstra-dano ljudstvo in v tem boju se kaže oficijelna Italija pravo junakinjo. General Bava-Beccaris — kako romantično ime! — ki kroti z orožjem v roki svoje trpeče sorojake, pak bi najbrže poma-knil to svoje junaštvo v nožnico, ako bi stal na-sproti abesinskim četam tam v črni Afriki pri Aba Garimi.

Kruha, kruha!

Ali bodo čuli ta pretresljivi klic oni krvoloki, židje, ki so izmolzli lepo Italijo, da bodo odprli

svoje teške blagajne in darovali nekaj tisočakov ljudstvu, ki strada, da se oni maste? Da se ne zakrivi mogotcem jeden las od strani razljučenega ljudstva, se je razglasilo obsedno stanje. Seveda, to je moralo ljudstvo za prvi trenotek popariti; vpraša se pa, ali je ljudstvo zdaj sito? Ali ga je nasitilo s kruhom obsedno stanje? Dajte že-lodecu, kar je njegovega, in dajte narodu, kar je njegovega, in nepotrebno bode vsako »obsedno stanje«! Dokler pa tega ne storite, pa je prazno upanje, — da ukroti ljudstvo katerakoli preka sodba.

Dogodki v Italiji pa lahko dajo misliti tudi mogotcem in zlasti onim italijanskim krogom, ki menijo, da je s političnimi fantazijami že zado-ščeno vsemu. Lahko izprevidijo, kam meri žid s svojim zapeljavanjem na »politična zjedinenja« in kdo ima od tega največji dobiček. Lahko pa tudi izpoznajo, kaj postane kakor neizogibna po-sledica takim zavajanjem. Ideali ostanejo ideali, ki so lepi za one, ki posedajo za polnimi mizami z sitim želodcem, a druga pesem je, ko jo poje suhi realizem lačnega želodca:

Kruha, kruha!

Uboga Italija! Na tisoče sestrancev dere iz »raja Evrope« na vse kraje sveta in zlasti jih mora nebroje preživljati naša zaničevana, predobra Avstrija, v škodo svojim državljanom. Dan na dan jih privražajo vlaki k nam čez mejo od ondi, kjer je oglodano vse, kjer ni več za glodati kaj. Toda, kaj pa bode na-posled z Italijo, z rajem Evrope? Ali res postane ta raj s časom — le še cvetoče letovišče krivo-nosim kapitalistom in »klasična šola« predestino-vanim — »umetnikom«?

Že letos ob petdesetletnici državne ustaje, se utegne odločiti usoda Italije. Dogodki, ki so se pričeli sedaj o pomladi, skrivajo za saboj najbrže še resnejši stvari in kdo vé, ako se ne ponovi leto 1848 sedaj čez — 50 let?...

Razboritost tržaških judov.

V Trstu, 4. maja.

Vsaka sila do vremena!

Kar počenja tržaški Izrael v svoji prešernosti, že presega skrajne meje dovoljenega. V pre-pričanju, da jim avstrijski orol ne — more sto-riti nič žalega in naj počno, kar-li hočejo, dovo-ljujejo si vse, kar jim narekuje njihova zlobna azijska fantazija.

Pred nekaterimi dnevi so raznesli »Piccolovi« judje v Trstu glas, da nameravajo priti slovenski okoličani z vilami v Trst in da hočejo tu »vse razbiti«. Nakadili so ti judje lahkoverno »Picco-lovo« občinstvo, katero sploh v svoji vročerkv-nosti ljubi škandale, da je čakalo v jedni noči več sto Italijanov z revolverji zunaj mesta na oko-ličane, katere bi bilo z veseljem postrelilo »kakor vrabce«.

Da so take židovske izmišljotine ono dobro sredstvo, s katerim preskrbljuje tržaški Izrael dan za dnem bebasto italijanaško občinstvo, je znano, in doseže se s temi sredstvi vsikdar sproti toliko, da se vzdrži sovraštvo proti okolici »nad vodo«.

Vender pa ta-le stvar, kakor židovsko smešna sama na sebi je, ni brez resne podlage.

Oni namreč, ki dela v enomer krivico, ima tudi v enomer slabo vest in v enomer čuti, da zasluži kazen. Zato vidi pogostoma pri belem dnevu strahove in si domišlja reči, katerih sicer ni, katere pa bi bile naravna posledica njegove krivice, ako bi bile.

V takem položaju so se često nahajali trinogi in krvoloki minolih stoletij in se bali, sami naj-grši krvniki, krvnika vsak hip, ki stori konec njihovega ostudnemu življenju.

Tržaški judje kakor judje sploh, so taki krv-niki našega časa. Nepopisne krivice, ki jih pri-zadevlejo človeški družbi z izsesavanjem življenjske moči, kličejo v nebo na maščevanje. Da tem krivicam utegne slediti kedaj zaslužno mašče-vanje, tega se boje judje in v tem strahu de-lajo še hujše krivice z namenom, da bi storili svojega tlačnega nasprotnika nezmožnega za maščevanje, zajedno pa kriče o namišljenem mašče-vanju od strani tlačnega človeštva.

Tako in nič drugače je tudi z židovsko iz-mišljotino, da hočejo priti okoličani tržaški z vi-lami v Trst, maščevati se zaradi preprečenja cer-kvenih propovedi. Da bi nekaj tacega tržaški judje in njihovi helotje, iredentovski kolovodje, zaslu-žili, to ti peklenšček pri »Piccolu« in na magi-stratu prav dobro vedo.

Saj se je takoj ob demonstracijah glede cer-kvenih propovedij govorilo v vrstah treznih tr-žaških Italijanov, da se je čuditi slovenski pohlev-nosti, ki je tako mirno prenašala krvavo žaljenje našega verskega in narodnega čuta. Vsak razu-men človek je ob tej priliki izprevidel na prvi hip, da bi bili morali pošteni katoličani in Slo-venci dati krepek odgovor na impertinentna izzivanja tržaškega magistrata.

Toda stvari so žal drugače. V Avstriji ima besedo oni, ki dela krivico, na tem faktu temelji že vsa državna osnova avstrijska in kdor v Av-striji gane le prst proti temu faktu, mora drago plačati ta migljaj svojega prsta.

Slovenski okoličani Trsta so bridko izkušali resnico tega stavka in jo še izkušajo ob vsaki pri-lik. Ker so dali le nekoliko duška svojemu strašno užaljenemu narodnemu čutu ob zadnjih državno-zborskih volitvah s tem, da so pobili nekaj ubozih šip, se je uprizorila proti njim pravcata gonja.

Država in občina sta tekmovali v izmišljenju »kaznivih dejanj« na rovaš v svojem pošte-nem srcu užaljenih okoličanov. Znano je, kako je skrajno zagrizeni državni pravdnik Fraus, ki se nahaja zdaj na Turskem, cepil dlako v na-števaniu hudodelstev od strani »barbarskih Slo-vencev« in uprav lovorov venec si je hotel splesti z lapidarnim vzklikom, da še v svojem življenju ni videl tolike brutalnosti, kakor so jo izveli slo-venski okoličani tržaški v dneh poslednjih drž-zborskih volitev.

Dasi bolehajo nekateri državni pravdniki na nekem posebnem »patosu« svojih zatožnih govo-rov, v katerih se hočejo — na račun resnice! — pokazati »vrle sodne govornike«, a so včasih prav-tragikomični v teh patetičnih izbruhih, je venderle

istina, da je tržaškega državnega pravdnika Frausa ob tej priliki vodilo le osebno peneče sovraštvo do slovenske narodnosti in Slovencev. Ob teh zatožbah so bili okoličani tudi zares obsojeni tako, kakor da so bili v tajni zaroti zoper državo in cesarja.

Hoté ali nehoté se je s temi obsodbami vzelo za dolgo časa okoličanom veselje do javnega nastopanja proti prizadevanej jim krivici in volji, potreti jih za vselej. Da je ob zadnjem krivičnem vedenju tržaških judov nasproti naši cerkvi in narodnosti v cerkvi zavrelo vroče nevolje med tržaškimi Slovenci, je splošno znano in težko so se vzdržali usodepolnih korakov proti judom magistrata.

In kaj bi bilo tudi, ako bi bili dali zopet duška opravičeni jezi? Nasledke si lahko misli vsakdo, ki pozna le količjak te razmere. Dočim se je rabulistične socijaliste povprečno le božalo, ko so hrumeli proti škofu in naši narodnosti ter uprizarjali državo žaleče demonstracije, bi se prav gotovo vse drugače godilo Slovincem, ako bi bili le-ti »plačali« tržaške magistratne falote za njihovo vmešavanje v naše verske reči. In vender so kričali »Piccolovi« judje »ojáj!« na tržaško državno policijo, kako kruto je ravnala z demonstranti, ki niti ne delajo iz kakega intelektualnega nagiba, marveč so nalašč za demonstracije plačane raztrgane barabe vajene že izvestne hiše v ulici Tigor.

Magistratovi bogovi pa so kar kategorično zahtevali, naj se odtegne prinos tržaške občine v znesku 90.000 gld. za vzdrževanje policije, in so dosegli to, da so bili trije policisti suspendirani. Take pravice si prisvajajo ti ljudje do občinskega zaklada, v katerega donaja svoje prispevke vse tržaško prebivalstvo, najmanj pa magistratovi bogovi sami. Kako neosnovane so dolžitve nasproti policiji, sledi že iz tega, da peščica policistov ni zmogla nagromadene sodrge socijalističnih capinov ter da je moralo priti na pomoč isteje vojaštvo in jo tako rekoč oteti iz krempljev sovražne iredente.

Ako je kateri policist pa tudi storil svojo dolžnost, je bilo to samo ob sebi umevno, ali niso za časa zadnjih volitev vlekli svojih sabelj iz nožnic celo magistratovi poljski čuvaji zoper Slovence? — In ti čuvaji niso vršili svoje dolžnosti, marveč so naravnost napadali naše ljudi.

Toda, sto besedi ali jedna, pri čem da smo s Trstom, to dobro vemo, in da ne bode prej miru, da nastopi odločilen trenotek. Izzivaj magistratovih judov okolica ne bode mogla več dolgo prenašati mirno, ker atmosfera je že napeta do skrajnega! Da bi par judov v tisti izrezljani kameniti planki na glavnem trgu tržaškem komandiralo ogromni množici domačinov, to je za trajno nemogoče! Ako pa se potem zares pripeti nekaj, kar mora postati ob občnem draženju neizogibno, ako nastopi »strah«, katerega vidijo magistratovci in »Piccolovci« zdaj ob belem dnevu, tudi zares ob belem dnevu v Trstu, tedaj naj zapišejo posledice tega na račun svoji razboritosti, ki se na drzen način igra z okoličansko potrpežljivostjo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. maja.

Delegatji pričneta svoje delovanje že v teku tega tedna. Danes opoludne se je vršil slovesen vsprejem, kjer je predsednik imel nagovor na vladarja. Jutri popoludne se že snide budgetni odsek avstrijske delegacije k posvetovanju o proračunu za zunanje ministerstvo. V tej seji bo zunanji minister poročal o zunanjem položaju in potem se prične razprava o zunanji politiki. Radikalni elementi bi kaj radi videli, da bi delegacija odklonila vladin proračun. Na čelo tej akciji se je postavil znani baron Chlumecky, ki je za danes dopoludne sklical k sebi vse zastopnike zatiranega nemštva v posvet glede skupnega postopanja pri glasovanju o proračunu. Precej je res tacihi elementov, ki bi za ceno prusaštva radi prodali vse več ali manj važne državne interese, toda Chlumecky se zelo moti, ako meni, da se mu bo posrečil ta korak.

Za mesto predsednika graškega nad-sodišča se imenuje mej drugimi posebno bivši pravosodni minister Gleispach. Sedanji predsed-

nik tega nadsođišča, Fr. Schmid, je po skoro petdesetletnem službovanju vložil prošnjo za vpokojenje in se toraj njegovo mesto v kratkem spopolni z novo močjo. Vendar pa se nekateri listi še nikakor niso sprijaznili z mislijo glede grofa Gleispacha in imajo za to mesto pripravljenih že nekaj kandidatov, katerih pa še ne imenujejo. — V prihodnjih dneh spopolni se tudi mesto predsednika nadsođišča v Zadru, ker je umrl dose-danji predsednik Giunio. Za to mesto se imenuje jeden dvornih svetnikov najvišjega sođišča.

Mladočehi o položaju. Vsi mladočeški listi so jedini v tem, da grof Thun ne prekličé preje sedanjih jezikovnih naredeb, dokler se ne posvetuje z obema strankama, ki prideta tu v poštev, in dokler se ne doseže mej njima sporazumljenje. »Narodni Listy« izrekajo vsled tega že zahvalo in priznanje ministerskemu predsedniku. — Ta list nadalje naglašá, da so neosnovane vse kombinacije glede odprave sedanjih jezikovnih naredeb, in pravi, da je grof Thun že v vladni izjavi označil pogoje, pod katerimi je vlada voljna preklicati jezikovne naredbé, namreč, da se more preje skleniti jezikovni zakon. »Narodni Listy« tudi zatrjujejo, da se v juniju nadaljuje jezikovna razprava in se izvoli jezikovni odsek. Dostavlja pa se takoj, da odsek ne bode mogel poslovati, ako Nemci ne bodo hoteli poprej sodelovati pri jezikovnem vprašanju, dokler se ne prekličéjo Gautscheve naredbé. Seveda grof Thun v tem slučaju ne bo vstregel nemški zahtevi. Toda ukloniti se bode pa najbrže moral, ako se obstrukcija uda in pritegne k sebi tudi nezadovoljne elemente katoliške ljudske stranke, ker potem dospo lahko Nemci do sicer neznatne večine, ki bo prisilila vlado, da prekličé vse nemštvo »skrajno« žaleče naredbé. Vender pa pripomni ta list, da se bo tudi v tem slučaju ministerski predsednik grof Thun krepko ustavljal do skrajnosti in bo mogoče izposloval si v tem oziru Najvišjega odloka. Po našem mnenju pa Gautscheve jezikovne naredbé niso tako varne pred eventuvalno katastrofo. Že sedaj se sme namreč z gotovostjo reči, da se jedinstvo v narodnem vprašanju ne bo dosegla, ker so si zahteve Slovanov in Nemcev preveč nasprotne. Preostajalo toraj ne bo ničesar družega, nego poseči z nova po naredbah in ker po mnenju grofa Thuna tudi sedanje naredbé ne ustrezajo popolnoma svojemu namenu, je kaj lahko mogoče, da dobimo jezikovne naredbé v novi izdaji.

O zunanjem ministru grofu Goluhovskem piše levovski »Slovo polskie«, da name-rava v kratkem odstopiti. Pripomni pa takoj, da v tem trenutku, ko zborujeta delegaciji, ni govora o takem koraku, mogoče pa je, da se ta vest uresniči po zasedanju delegacij. Toda ta korak je odvisen od razvoja internacijonalnih razmer in o tem, s kakim vspehom bodeta delegaciji rešili splošno važno državno zadevo. Morda se sodi, da bo grofa Goluhovskega dovedel do odstopa kak neugoden uspeh pri vojnem proračunu, na kateri pa skoro ni misliti, kajti v delegacijah sme vlada računati na potrebno večino. Vse, kar moremo sedaj reči o tej senzacionalni vesti, je to, da je dosedaj še precej prezgodnja.

Nemiri v Italiji. Vkljub temu, da je italijanska vlada za nekaj časa odpravila carino na žito in da se je nekoliko, akoravno zelo neznatno, znižala cena najpotrebnejim živilom, se vender vsak dan množe nemiri po celi Italiji. Po socijalističnih agitatorjih nahujskana druhal razsaja po mestnih ulicah, napada prodajalnice, skladišča in hiše raznih bogatašev, seveda tudi javna poslopja niso varna pred njimi. S kamenjem in različnim orodjem napadajo demonstrantje policijo in vojaštvo. Policija navadno ni kos rogoviležem in tudi vojaštvo mora pogostokrat napeti vse sile, da ukroti za hip in razžene razjarjeno množico. Posebno hud boj se je vnel v nedeljo v Monzi, kjer je hotela množica preprečiti odhod rezervistov, ki jih je vojna uprava pozvala pod orožje. Ranjenih je bilo na obeh straneh več oseb, nekaj tudi ubitih. Na več postajah se ustavljajo vlaki in osobne vlake mora na nevarnejih mestih spremljati vojaška straža. Vidi se, da ti nemiri niso v tako tesni zvezi z vladajočo draginjo, marveč da je prebivalstvo nižjih slojev le nahujskano k upor od gotovih revolucionarnih elementov, ki bi radi posredovanjem zapeljanega in potem nesrečnega ljudstva dosegli svoje socijalistiško-framasonske

namene. Vlada je v več mestih oklicala obsedno stanje ter prepovedala povsodi javna zbirališča in shode.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. maja.

(Most južne železnice čez Ljubljano) pod žalostno Goro bode vender zginil, ki je podprt s sedmimi jahami tako silno zadrževal odtok Ljubljani in pri povodnji toliko vplival, da je bilo polje nad mostom proti Bevkam dolgo pod vodo. Ministerstvo je konečno vender z odločnostjo zahtevalo, da se sedajni leseni most namesti s železnim. Pri novem železnem mostu odpadejo vse podpore (johe), ker slonel bo le na dveh glavnih podzidanih oporah, katere tudi sedaj obstoje. S tem, da bodo zginile johe, katerih je sedaj toliko, da je cel most kar preprežen s podporami, bo voda imela dokaj boljši odtok in odpravi se krivica, ki bi bila morala že zdavno zginiti. Južna železnica hoče ob enem odpraviti tudi leseni most čez tako zvano staro Ljubljano ter tam zgraditi nasip za železniški tir. Toda na vsak način ostati mora tudi tu primeren podrov pod mostom, da se more voda o povodnjih neopovirano odtekati ter da ostane pod mostom prost prelaz za vozove, ker ljudstvo ima od obstanka južne železnice pravico do tega pota pod mostom in se te poti poslužuje veliko število vasi, katere prav po tej poti izvažajo seno domov iz senožeti. Vršila se bodo opazovanja ob veliki vodi, da se stalno odloči, ali in v koliki meri treba tudi prostega izliva, oziroma koliko odprtine mora imeti on-dotni most. Novi železni most mora biti tekom leta dovršen. Kakor smo zvedeli, se bo tudi most pri Poganiku med postajama Kresnice-Litija, ki vodi čez reko Savo, in ki je tudi po ameriškem »Howe« načinu izdelan, že letos namestil s železnim, ker železniško ministerstvo to zahteva tudi radi varnosti pred ognjem. Komisije pri mostu čez Ljubljano so se vdeležili zastopniki c. kr. železniškega ministerstva, c. kr. dež. vlade, c. kr. glavarstva, deželnega odbora in močvirskega odbora in dotičnih občin ter južne železnice. Komisija je na lici mesta ogledala in presodila na podlagi načrtov vse ter so potem zastopniki podali svoje mnenje in svoje v to potrebne ugovore na zapisnik. Upati je, da se to staro pereče vprašanje konečno povoljno reši v prid našega barja.

(Priateljski večer.) Danes je ob osmih zvečer v Katoliškem domu priateljski razgovor. Na dnevnem redu je najnovejši roman Zole: Paris. Poročevalec je kanonik Kalan.

(Socijalni demokratje) so po povelju svojih dunajskih nadjudov sklicali zadnjo nedeljo »ljudski shod« v kazino. Poročal je Zadnik. Govoriti bi bil imel o ogerski pogodbi in o socijalnih razmerah na Ogorskem, toda dejanjsko je govoril o dunajskem državnem zboru in napadal, kar se je dalo, navzočega poslanca iz pete skupine za Kranjsko. Krepkih stavkov je bilo mnogo v njegovem govoru; tako n. pr.: »Državni zbor ni nič delal in nič storil.« — »Državni zbor je delal samo za kapitaliste in podjetnike.« — »Kapitalizem je produkt klerikalizma.« — »Ljubljana je f...ška.« — »F...hočejo vse spraviti pod se.« — »Klerikalci so poglavitni branitelji kapitalizma.« — Navzočemu poslancu je očital, da se klanja vsem strankam, da sovraži delavsko ljudstvo, da je omejen reakcionaren klerikalec i. t. d. Poslanec je odgovarjal in pojasnoval svoje stališče. Pred vsem se mora zlomiti nadvlada nemškega liberalstva; potem je še-le mogoče kaj družega. Poslanec ni zato, da vpije, marveč da pametno, premišljeno, če je treba z zatajevanjem samega sebe pomaga dobrim načelom do zmage. Pojasnil je lex Falkenhayn in zavrnil nekaj lažij. Trikrat je nastopil in trikrat mu je mnogo sodrugov gromno ploskalo. To je zavedne voditelje jezilo; jeli so se kregati med seboj in tako se je v prepiru in šumu zaključil shod. Bil je popolen neuspeh ta dan! Surove zabavljice niso mogle premotiti zdravega razuma, ki je še ostal pri nekaterih sodrugih.

(Novo gimnazijsko poslopje.) Zemeljska in zidarska dela pri zgradbi tukajšnjega drž. gimn. poslopja je prevzela tvrdka Supančič-Knez, ki v kratkem prične z deli.

(»Slovenski Narod« zopet slepomiši!) Pod naslovom »Klerikalizem v Avstriji« pisari »Slovenski

Narod« (št. 105.) po protestantovskih časnikih zopet o »klerikalnem polipu«. Toži, da je baron Gautsch podelil štirim jezuitskim gimnazijam v Avstriji pravico javnosti, da se »vpliv različnih duhovnih redov razteza na vzgojo in izobraženje meščanskih otrok«, da se zna »klerikalni polip vsesati v najskritejše, najintimnejše razmere in izrabiti tudi najneverjetnejše zadeve v lastne svrhe...« Zares se čudimo drzki brezsrčnosti »Slovenskega Naroda«, da se upa čriniti o klerikalizmu in klerikalnem polipu, ko smoga tolikokrat pozvali, naj pove, kaj mu je klerikalizem, naj dokaže, da mu klerikalizem ni katoliška cerkev, in je vsikdar — molčal! Če se to ne pravi slepomišiti s čitatelji, ne vemo sploh, kdaj naj se rabi ta beseda! Samo to še pridenimo, da je to podlo slepomišljenje! Igrati se s čitatelji, a o tem trovati jim mišljenje in čuvstvovanje z mržnjo in sovraštvom zoper katoliško cerkev, to ni narodno delo, in list, ki tako dela, skruni ime »slovenski narod«! Malo več moštva, gospoda, malo več moštva!»

(Javen društven shod) priredi v nedeljo 15. t. m. »obratna zveza za Kranjsko« v gostilniških prostorih g. P. Mayrja v Kranju z nastopnim dnevnim redom: 1. Ali je mogoče rešiti mali obrtni stan. 2. Organizacija slov. obrtnikov. 3. Raznoterosti.

(Državna podpora.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo kmetijski podružnici v Št. Jerneju 250 gld. podpore.

(V Žireh) je začela poslovati s 1. majem »Hranilnica in posojilnica, registrovana zadruga z neomejeno zavezo«. Urađuje se pri gosp. Lengerju, načelniku omenjene zadruge. Zadrugi okoliš njen so sosedne občine Žiri v idrijskem sodnem okraju ter občini Oselica in Trata sodnega okraja škofje-loškega.

(Iz Žabnice.) Romanje na sv. Višarje se začne tudi letos kakor navadno na praznik Vnebohoda Gospodovega, to je 19. tega meseca. Vseled toplega vremena je sneg že zelo skopnel, tako da bodo mogli priti že prvi romarji skoraj po kopnem na goro Višarsko, katero kinča tako mnogoštevilno obiskovano Marijino svetišče.

(V Benetke k birmi!) Piranci v Istri hočejo poslati svoje otroke birmovat v — Benetke k patrijarhu, ker nočejo priti v dotiko s tržaškim škofom Šterkom. Tija jih bodeta spremljala dva laška kanonika na ladiji, nalašč v ta namen najeti, in v Benetkah bode potem »lušno« čez vse mere. Misel sama na sebi ni napačna, izlet v Benetke po morju v lepem pomladnem času je nekaj, kar si ne more privoščiti vsak zemljan, samo ako bi motivi k temu načrtu ne bili tako strašno smešni in nizki! Ali je pa Pirancem znano, da je sv. birma sveti zakrament, ki ne trpi v človeškem srcu nizkega sovraštva in celo tacega sovraštva do visokega cerkvenega pastirja, ki je sam na sebi sama dobrota, ki ne stori nikomur nič žalega, pač pa ki hoče vsem vernim svoje biskupije prirojene naravne pravice! Težko, da bi bilo črnim Pirancem to znano, ki bodo po tem grdem činu še mnogo bolj črni in grdi nego so zdaj.

(Iz Reke.) Naša žaloigra mislim da je že v petem činu. Da je bil iz nova voljen Mayländer za župana in da je mestno zastopstvo razpuščeno, ste že v listu javili. Guvernerja so izžvižgali na ulici. Zdaj prevzame za tri leta vlada sama mesto v roke, vravnala bo vse tako, da ne bo za tri leta več takih zaprek. — Pravim vsi ti komediji »žaloigra«, kakor v isti zmaga pravica samo moralno a podleže junak, a intrigant ostane osramoten, tako je tudi pri nas na Reki. Po krivici in zvijači vzeli so Mažari Hrvatom Reko, Hrvaško so poteptali huje, kakor turška kopita, da se ne more zavzeti za njo. Italijani igrali so pri vsem tem procesu vlogo intrigaanta; zdaj so začeli Mažari še njih na zid pritiskati, deloma ker jih ne potrebujejo več proti Hrvatom, deloma pa da si ne zgorej takega gada, kakor so Italijani v Trstu in na Primorskem. — Naše revno Primorje je od Mažarov še vedno prezirano. Koliko za pomorstvo vsposobljenih ostane brez kruha, mej tem, ko ptujci prej službo najdejo. — Te dni je v našem posestvu, v Kastvu, na Volovskem i. dr. birma; kolikor žalosti so napravili v Trstu cerkveni in narodni nezvestneži plemenitemu in blagemu biskupu, s toliko večjim navdušenjem pozdravlja ga tukaj njegov vdani narod. A vender čujemo, da so hoteli v Lovranu Italijani pokazati svoj ne-

hvaležni in nedostojni značaj. Sprejem je bil hladen. K ital. stranki spada tudi župnik Dragovina. Prisiljen je bil pa on kakor drugi posluževati se ta dan hrvaškega jezika. — Kastavska »mačja t. j. Krestičeva stranka« še vedno noče umolk-niti, ker zdi se, da dobiva žalibog od tam zas-lombo, od koder je bilo dano K-ču tako grdo uradno spridevalo nemoralnosti. Tolažimo se s tem, da jih ima ta podli človek le malo za seboj. Hoče se mej našim ubogim narodom razdor in prepir, samo da se ga laglje tlači in vničuje, in zdi se, da je vse to po volji od zgoraj, ker si želi-jo raje vzgojiti italijanskega gada, kakor zve-stega in hrabrega avstrijskega Slovana. — Burja je napravila te dni v naših krajih precejšno škodo.

(Popravek.) V včerajšnji notico: »Dober sovet socijalistom« se je vrnila pomota. Namestu »vsi skupaj imajo najmanj desetkrat toliko milijonov, kakor je prebivalcev na zemlji« bi moralo biti: »kolikor je milijonov prebivalcev na zemlji.«

(Umrli) je dne 9. t. m. v Banjiluki vojvoda Mašo Vrbica, bivši črnogorski notranji mi-nister, v 64. letu svoje starosti. Vsled spora s črnogorskim knezom je popustil domovino ter do smrti živel na tujem. Mašo Vrbica je bil slaven vstaški vodja v bojih s Turki.

Društva.

(»Katoliško izobraževalno društvo sv. Jožefa v Tržiču«) je priredilo 8. t. m. v gostilni g. M. Lončarja prav lepo predstavo. Naj-prej so društveni pevci zapeli dve pesni; za njimi so nastopili igralci in vprizorili šaloigro »skrivni zaklad« in igrokaz »vaški skupuh«. Dvorana je bila natlačena polna gledalcev oz. poslušalcev, ki so z glasnim smehom in ploskanjem naznanjali svojo zadovoljnost.

(Pevsko društvo »Glas«) v Sodražici namerava napraviti slovesnost blagoslovljenja društvene zastave. Vršila se bo binkoštni ponedeljek. Pri tej priliki priredi pevsko društvo večjo slav-nost s sodelovanjem godbe. Natančnejši vspered priobči se v kratkem.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 11. maja. Upravno sodišče je ugodilo pritožbi Nemcev v praškem pred-mestju Smichov proti sklepu ondotnega ob-činskega zastopa, ki je podaril 500 gld. za zatiranje češke manjšine, in ondotnega okrajnega zastopa, ki je v isti namen dal 600 gld., rekoč, da je s tem prekoračen delokrog dotičnih zastopov. Ta odlok je dvo-rezen meč ter se bo uporabljal mnogokod, recimo na Dunaju proti Nemcem.

Budimpešta, 11. maja. Predsednik av-strijske delegacije vitez Jaworski se je v svojem nagovoru spominjal jubilejne slavnosti najmodrejšega in najpravičnejšega vladarja kot najlepšega dogodka v avstrijski zgodovini, ter izrazil voščila naše delegacije.

Budimpešta, 11. maja. Cesar je vspre-jel opoldne avstrijsko delegacijo, zatem oger-sko, odgovoril nagovoru delegacijskega pred-sednika, povdarjajoč s posebnim zadoščenjem, da so naše razmere z vsemi državami, zlasti pa s sosednimi najboljše. Po turško-grškem miru vstvarjeni položaj se v kratkem uravna in daje upanja, da se pridobi s složnim na-stopanjem vseh velesil trdna podlaga za mirno rešitev političnih vprašanj v orientu. Cesar se nadalje spomni v svojem odgovoru sklepa, da se odpokliče avstro-ogerska eskadra s Krete in da se avstro-ogerska monarhija omeji v reševanju tega vprašanja glede pre-pornih točk le na diplomatska pogajanja. Pri tem izreče cesar vojaškemu oddelku za-hvalo in priznanje za vestno in vzgledno iz-polnitev svoje dolžnosti.

Cesar je potem nadaljeval: Z iskrenim obžalovanjem moram omenjati pri-čete vojske med Španijo in zjedi-njenimi ameriškimi državami, ki se ni mogla zabraniti vkljub temu, da so se v ta namen trudile vse evropske velevladi, podpira-joč posredovanje sv. očeta, in vkljub temu, da je španjska vlada šla kakor daleč je mogla. Varujoč strogo neutralnost smemo pač iz-reči željo, da se bo vojskujočima kmalu posrečilo, s pravočasno po-ravnavo obstoječih nasprotstev

dokončati to obžalovanja vredno vojsko. Cesar se je potem spominjal, kako se tudi letos obširno nabavlja orožje in vojno orodje ter da bojna moč države napreduje vsestranski, kakor je to opazovati pri vseh državah. Glede Bosne in Hercegovine cesar omenja, da se razmere razvijajo prav nor-malno ter da so se tudi letos upravni troški pokrili z deželnimi dohodki.

Budimpešta, 11. maja. Ministerski pred-sednik baron Banffy priredi štiri obede, h katerim povabi avstrijske in ogerske dele-gate v štirih oddelkih.

Budimpešta, 11. maja. Tukajšnji listi poročajo, da so v Zagrebu zaprli grofa Ke-glevicha.

Trst, 11. maja. »Piccolo« poroča, da so vstajniki napadli kraljevo palačo v Monzi, pa so jih vojniki zavrtili.

Florenolija, 11. maja. Izgredi se še vedno nadaljujejo, dasi so oblasti ljudstvu vstregle zaradi žitnih cen in cen za moko.

Rim, 11. maja. Tukaj se mnogo govori, da se namerava štrajk železničarjev. Iz Pa-riza poročajo, da se gré za mejnarodni štrajk železniških uslužbencev po vsej Evropi.

Rim, 11. maja. Poroča se iz Milana: »Osservatore catholico« je bil včeraj konfis-kovan. Njegov vrednik je prejel oster opo-min. Škof z dvema prelatoma je šel k ge-neralu Bava ter mu ponudil posredovanje v pomirjenje duhov. Včeraj so prišli 30 re-dovnikov ter jih odvedli v drug samostan, ki je pod nadzorstvom vlade.

Milan, 11. maja. Razmere so postale zelo kritične, ker je razburjenost vedno večja. Listi zaklinjajo vse red ljubeče ljudi, naj složno delajo proti upornikom. Tudi cerkev že kličejo na pomoč.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

Londonski listi so razposlali včeraj mej svet zelo obširno poročilo o zadnji bitki pri Cavite ob manilskem zalivu.

Pokazalo pa se je, in to treba najpreje kon-statirati, da je v tem poročilu govor le o bitki dne 1. maja in da so torej neresnične vse vesti, iz katerih se je sklepalo, da se je minulo nedeljo pri Filipinih bil zopet kak boj. Ameriška ladija »Mac Culloch« je dospela v soboto popoldne v Hongkong in častništvo na tej ladiji je podalo poročil lačnim ameriškim in angleškim poročeval-cem obširneje pojasnilo o pričetku in teku zadnje bitke v manilskem zalivu.

Poročilo, s katerim bi lahko napolnili dve strani, pove obširneje skoro ravno isto, kar se je dosedaj brzojavnim potom zvedelo od Amerikan-cev, navajajo se poleg tega še vse podrobnosti o gibanju te ali one ameriške ladije, o navdušenju mej ameriškimi bojviki in o groznem porazu španjske mornarice in posadke pri trdnjavi Cavite. Z jedno besedo: dolgega in zelo obširnega poro-čila kratka vsebina je ta, da so Španjci ob vse ladije, večinoma vse topove, in da so zgubili nad 1000 mož, Amerikanci pa nič.

Na Filipinih so torej, ako moremo verjeti Deweyevim poročilom, popolno brez vse moči in le mesto Manila je po »milosti« ameriškega voj-skovodje še v njihovi lasti. Ladije so jim Ameri-kanci vse razbili, polastili se tudi njihovih baterij ter jim sploh vzeli ves pogum.

Ni čuda, da Amerikanci tako proslavljajo zmagovalca Deweya, delajo račune glede gospo-darstva na filipinskih otokih in navajajo že imena članov bodoče ameriške vlade s Fosterjem ali pa admiralom Deweyem na čelu.

Kje se nahaja sedaj španjsko kapverdsko bro-dovje, še ni znano in se tudi natančno ne vé, kje pričakuje ameriški admiral Sampson španjsko bro-dovje. Večina poročevalcev je v tem jedina, da morajo biti Španjci že prav blizu otoka Portoriko ali Haiti, kjer hočejo nenadoma presenetiti ame-riško brodovje, o katerem se tudi trdi, da ni da-leč od teh dveh otokov.

O kaki bitki pri Monte Cristi v Madridu še ničesar ne vedo, poroča pa se vkljub temu, da so opazili ameriški mornarji posamezne španjske la-dije na severnem delu otoka.

Priprave za vojno operacijo na Kubi vrše se na obeh straneh zelo počasno. Amerika še vedno

ni poslala naznanjenega števila vojakov in tudi vstaši še nimajo onih 40.000 pušk, katere so jim Amerikanci že zdavno obljubili.

Vstaška moč na Kubi se vidoma manjša, kajti sedaj ima vodja Gomez le še 3500 organiziranih in oboroženih mož, vkljub temu pa zatrjuje Amerikancem, da bo brez njih pomoči lahko premagal Španjce, ako dobi dovolj orožja in streliva.

Madrid, 11. maja. Vlada namerava oklicati obsedno stanje za celo Španijo.

Madrid, 11. maja. Kriza v ministerstvu še vedno ni poravnana. Govori se, da prevzame vodstvo španske vlade Martinez Campos, a le tedaj, ako pride v novi kabinet tudi general Weyler.

London, 11. maja. Trdovratno se vzdržuje vest, da je došlo špansko brodovje pred Martinique.

London, 11. maja. Iz Hongkonga se poroča: Admiral Dewey trdi, da postajajo vstaši pri Manili vedno bolj nevarni in da jih niti Amerikanci ne morejo krotiti.

New-York, 11. maja. „Word“ poroča iz Keywesta: Ameriška ladija „Winslow“ se je borila v nedeljo s tremi španskimi ladjami pri Cardenas ter jedno poškodovala.

Tampa, 11. maja. Najeti parnik „Gussie“ je odplul včeraj z orožjem in strelivom za vstaše na Kubi. Prevoz čuva 100 vojakov, ki bodo dovedli material v vstaške tabore.

Washington, 11. maja. Glede uprave na Filipinih se je stavil predlog, naj se imenuje vladna komisija, obstoječa iz admirala Deweya ter konzulov Wildmann in Williams.

Melusine- ustna in zobna voda
deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga 166 (8) 2
lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani,
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.
☛ **Telefon šte. 68.** ☛

Umrli so:

9. maja. Marija Kos, tovarniška delavka, 31 let, Kolo-dvorske ulice 33, jetika.

V hiralnici:

9. maja. Friderik Soss, trgovec, 49 let, kap, pljučni edem.

V bolnišnici:

8. maja. Jožef Stimpfl, gostac, 66 let, jetika.

Tujci.

9. maja.

Pri **Stonu**: Hofbauer, Oroszlany, Sandmann, Koklič, Ruzička, Weiss, Reinle, Liebmann, Feldstein z Dunaja. — Weiss iz Prage. — Kraus, Heinisch iz Trsta. — Elvenich iz Frankobroda ob M. — Kerslinger iz Budimpešte. — Klug iz Plzna. — Wozelka iz Krumova. — Novak iz Kraljevega Gradca. — Kampf iz Kremsira. — Gersdorfer iz Zagreba. — Gube iz Liberce. — Sommer iz Gradca.

Pri **Maliču**: Klemen, Deutsch, Welamin, Gospodar, Stern, Frankel, Schneider, Winter, Lehrer, Kleimert, Spiess, Schreiber z Dunaja. — Nowak iz Hermsburg-a.

Pri **Lloyd**: Sitar iz Toplic. — Lischke iz Maribora. — Hočevar iz Ortneka. — Delkin iz Gorice. — Bakan od Sv. Janeza. — Plas iz Gradca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Staabs iz Berolina. — Spreitzer iz Črnolj. — Ribanc, Blau z Dunaja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Novakovič iz Novega Sada. — Chillir iz Budimpešte. — Lakner iz Maribora. — Urtitsch iz Mitterdorf-a. — Schuck iz Krauja. — Weidinger iz Trsta.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
10	9. zvečer	730.7	11.2	sr. sever	oblačno	
11	7. zjutraj	731.6	10.2	sl. vzh.	oblačno	0.9
	2. popol.	729.2	18.4	sl. jvzh.	skoro obl.	
Srednja večerajšnja temperatura 12.3°, za 1-1° pod normalom. Sinoči močna nevihta na severu.						

Na Bledu je razpisana

služba organista in cerkvenika.

Natančnejša pojasnila da župni urad v Gradu, pošta Bled. 340 3-2

J. N. Potočnik

priporoča svojo

krojaško delavnico

na Dunajski cesti št. 14

v Matijanovi hiši.

Izdeluje **moška oblačila** kar najboljše in prav po ceni; oskrbuje **uniforme** c. kr. državnim in železničnim **uradnikom**.

Posebno se priporoča **čč. duhovščini**, ker je zelo spreten v izdelavanju **duhovniških oblačil** in talarjev. 281 10-8

Gostilno „Triglav“ v Lescah
dam na račun in tudi v najem.
Adolf Hauptmann v Ljubljani.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage in pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarska, tesar-ska, kovaška, ključa-ničarska in usnjarska orodja.

Štečilniki, pečl. ko-vano in valano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke, cement, štorje za strop.

Zaradi opustitve trgovine

oblastno dovoljena

popolna razprodaja

vsakovrstne železnine po tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim društvom si vsakovrstno železnino najceneje naročiti. 293 20

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsa-kovrstne tehtnice, plo-ščevina vsakovrstna, ka-kor: mesingasta, pokfa-nasta, bakrena, cinka-sta in pocinkana, bela in črna. Trombe za vodo in gnojnice. Svetilke in kovanja za kočije. Vsa-kovrstne ključalnice, me-singaste kljčke, pante in zapahe. Ledene omare in pipe za pivo. Kroglice in keglje za kegljanje itd. itd. itd.

Stanarinske knjižice

za stranke

z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se ko-mad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Koverti s firmo

vizitnice in

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Zaloga biciklov!

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih to-varn (Peugeot, Bren-nabor, Liglet Cycle „American“ in druge)

oriporočata podpisanca po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno, solidno in po nizki ceni izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevanje.

Z velespoštovanjem

206 20-9

Bohinec & Majcen,

Dunajska cesta šte. 5.

☛ Ondi je tudi mehanična delavnica. ☛

Dunajska borza.

Dne 11. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 65 „
Avstrijska zlata renta 4%	121 „ 10 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 „ 80 „
Ogerska zlata renta 4%	120 „ 50 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „ 15 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	913 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	356 „ 50 „
London vista	120 „ 90 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 90 „
20 mark	11 „ 78 „
20 frankov (napoleonor)	9 „ 55 1/2 „
Italijanski bankovci	44 „ 40 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Dne 10. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 „ 20 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 „ 50 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 45 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 „ 25 „
Dunavske vravnave srečke 5%	129 „ 50 „
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 „ — „
Posojilo goriškega mesta	112 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	99 „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 70 „
Priporitne obveznice državne železnice	219 „ — „
južne železnice 3%	182 „ 65 „
južne železnice 5%	126 „ — „
dolenjskih železnic 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	172 „ — „
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	20 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	84 „ 25 „
St. Genois srečke, 40 gld.	79 „ 50 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želež., 1000 gl. st. v.	3515 „ — „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	432 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	72 „ 75 „
Splošna avstrijska stavbinska družba	114 „ 25 „
Montanska družba avstr. plan.	169 „ 55 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	181 „ 50 „
Papirnih rubljev 100	127 „ 75 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

☛ naloženih glavnice. ☛